

2.7. Sivistyslautakunta

Toimiala: Sivistys

Toimielin: Sivistyslautakunta

1. Toiminnan kuvaus

Sivistyslautakunta käsittää sivistyspalvelujen palvelualan. Palveluala jakautuu kolmeen palvelualueeseen: varhaiskasvatus, perusopetus ja keskiasteen koulutus sekä vapaa-aikapalvelut.

(Ulkoiset erät)	Tot 2025 1-12	Tot 2025 1- 3	TA 2026	Tot 2026 1-3	TOT %	ERO € (TA vs TOT)
Toimintatuotot	3 082 054	949 856	2 856 700	974 667	34,1 %	-1 882 033
Myyntituotot	1 880 242	320 824	1 728 000	305 937	17,7 %	-1 422 063
Maksutuotot	615 150	159 045	634 900	108 603	17,1 %	-526 297
Tuet ja avustukset	493 498	463 385	435 900	552 643	126,8 %	116 743
Muut toimintatuotot	93 164	6 601	57 900	7 484	12,9 %	-50 416
Toimintakulut	-27 697 336	-7 041 232	-28 763 822	-7 278 399	25,3 %	21 485 424
Henkilöstökulut	-19 512 653	-4 990 073	-20 058 708	-5 090 925	25,4 %	14 967 784
Palkat ja palkkiot	-15 845 096	-4 044 766	-16 332 500	-4 078 748	25,0 %	12 253 752
Henkilösivukulut	-3 667 557	-945 307	-3 726 208	-1 012 177	27,2 %	2 714 032
Palvelujen ostot	-5 909 224	-1 498 530	-6 466 200	-1 597 814	24,7 %	4 868 386
Aineet, tarvikkeet ja ta- varat	-744 351	-154 838	-761 900	-154 221	20,2 %	607 679
Avustukset	-660 230	-108 146	-677 300	-115 154	17,0 %	562 146
Muut toimintakulut	-870 877	-289 645	-799 714	-320 285	40,0 %	479 429
Vuokrakulut	-845 225	-285 426	-771 170	-315 814	41,0 %	455 356
Muut kulut	-25 652	-4 219	-28 544	-4 471	15,7 %	24 073
Toimintakate	-24 615 282	-6 091 376	-25 907 122	-6 303 732	24,3 %	19 603 391
Rahoitustuotot ja -kulut	-280	-10		-211		-211
Vuosikate	-24 615 561	-6 091 386	-25 907 122	-6 303 943	24,3 %	19 603 179
Tilikauden tulos	-24 615 561	-6 091 386	-25 907 122	-6 303 943	24,3 %	19 603 179
Tilikauden ylijäämä (ali- jäämä)	-24 615 561	-6 091 386	-25 907 122	-6 303 943	24,3 %	19 603 179

Toimintatuottoja on kertynyt maaliskuun loppuun mennessä noin 25 000 euroa enemmän kuin vastaavana aikana vuonna 2025. Myyntituottoja (lähinnä kotikuntakorvaukset) on kertynyt noin 15 000 euroa vähemmän ja maksutuottoja noin 50 000 euroa vähemmän. Sen sijaan hankerahoitusta on tullut noin 89 000 euroa enemmän, mutta osa tästä siirtyy vuodelle 2026. Tämän hetkisen arvion mukaan toimintatuotot ylittysivät jonkin verran budjetoidusta. Erilaiset varhaiskasvatus- ja opetuspalvelujen myynnit laskutetaan loppuvuodesta. Toimintatuottoja voitaneen lisätä noin 80 000 euroa vuodelle 2026.

Toimintakuluja on vuodelle 2026 budjetoitu 1 067 000 euroa enemmän kuin vuonna 2025 toteutui. Tämän hetkisen arvion mukaan toimintakulut tulevat alittumaan budjetoidusta. Maaliskuun loppuun mennessä toimintakulut ovat noin 237 000 suuremmat kuin vastaavana aikana vuonna 2025. Sekä henkilöstökulut että palvelujen ostot näyttäisivät alittuvan ja vastaavasti muut kulut (vuokrat) ylittyvän. Henkilöstökuluihin vaikuttavat henkilöstömäärän väheneminen varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksella syksyllä 2026. Toisaalta vuoden aikana tulee myös palkankorotuksia. Palvelujen ostoissa kasvua aiheuttavat kuljetuskustannusten kasvu elokuusta 2026 alkaen. Palvelujen ostojen toteutumaan vaikuttavat loppuvuonna maksuun tulevat opetuspalvelujen ostot (lastensuojelulain perusteella sijoitettujen lasten opetus) ja lukiokoulutuksen maksuosuus. Vuonna 2025 lukiokoulutuksen maksuosuus oli noin 200 000 euroa pienempi kuin aiempina vuosina ja maksuosuus on vuonna 2026 todennäköisesti samantasoinen.

Toimintakuluja vuodelta 2026 voitaneen vähentää noin 270 000 eurolla (henkilöstökulujen vähennys 140 000

euroa, palvelujen ostojen vähennys 200 000 euroa ja vuokrakulujen lisäys 70 000 euroa).

Määrärahamuutoksia:

SIVISTYSLAUTAKUNTA (Ulkoiset erät)	Tot 2025 1-12	Tot 2025 1-3	TA 2026	Tot 2026 1-3	Muutos TA2026
Sivistyslautakunta					
Toimintatuotot	3 082 054	949 856	2 856 700	974 667	
Kotikuntakorvaukset	1 309 248	223 074	1 051 800	217 377	
Hoitopäivämaksut	308 029	94 301	364 000	84 364	
Toimintakulut	-27 697 336	-7 041 232	-28 763 822	-7 278 399	
Henkilöstökulut	-19 512 653	-4 990 073	-20 058 708	-5 090 925	
Palkat ja palkkiot	-15 845 096	-4 044 766	-16 332 500	-4 078 748	
Henkilösivukulut	-3 667 557	-945 307	-3 726 208	-1 012 177	
Palvelujen ostot	-5 909 224	-1 498 530	-6 466 200	-1 597 814	
Vuokrakulut	-845 225	-285 426	-771 170	-315 814	
Muut kulut	-25 652	-4 219	-28 544	-4 471	
Varhaiskasvatus					
Toimintatuotot	480 579	160 540	460 800	99 413	
Kotikuntakorvaukset	116 150				
Hoitopäivämaksut	306 752	93 492	364 000	84 364	
Toimintakulut	-9 172 200	-2 369 672	-9 206 108	-2 448 033	
Henkilöstökulut	-5 389 162	-1 369 270	-5 270 888	-1 399 774	
Palkat ja palkkiot	-4 358 556	-1 106 089	-4 342 000	-1 115 761	
Henkilösivukulut	-1 030 605	-263 181	-928 888	-284 013	
Palvelujen ostot	-2 680 826	-653 996	-2 856 300	-691 922	
Vuokrakulut	-596 045	-228 266	-561 420	-233 013	
Muut kulut	-7 338	-2 334	-12 200	-1 274	
Perusopetus ja keskiasteen koulutus					
Toimintatuotot	1 735 663	582 084	1 660 400	678 176	
Kotikuntakorvaukset	1 193 099	223 074	1 051 800	217 377	
Hoitopäivämaksut	1 277	809			
Toimintakulut	-14 884 251	-3 759 937	-15 689 793	-3 822 014	
Henkilöstökulut	-11 397 512	-2 932 837	-11 862 393	-2 934 607	
Palkat ja palkkiot	-9 253 955	-2 377 245	-9 621 300	-2 353 205	
Henkilösivukulut	-2 143 557	-555 592	-2 241 093	-581 403	
Palvelujen ostot	-2 838 640	-731 916	-3 221 800	-772 698	
Vuokrakulut	-205 618	-46 023	-168 600	-68 307	
Muut kulut	-16 454	-2 333	-7 900	-2 385	
Vapaa-aikapalvelut					
Toimintatuotot	808 541	208 204	700 400	198 460	
Toimintakulut	-3 348 470	-830 241	-3 438 836	-920 210	
Henkilöstökulut	-2 460 728	-619 348	-2 576 842	-686 945	
Palkat ja palkkiot	-2 015 895	-506 026	-2 091 300	-554 129	
Henkilösivukulut	-444 833	-113 322	-485 542	-132 816	
Palvelujen ostot	-369 977	-100 779	-324 100	-116 183	
Vuokrakulut	-39 771	-10 377	-35 950	-13 030	
Muut kulut	-1 800	463	-8 344	-797	

Palveluala: Sivistyspalvelujen hallinto**Vastuuhenkilö:** Sivistysjohtaja**1. Toiminnan kuvaus**

Sivistyspalvelujen hallintoon kuuluvat koulutoimiston henkilöstön henkilöstökulut ja erilaiset koko sivistyspalvelua koskevat kulut. Ko. kustannuspaikkaan kohdennetaan myös mm. sellaiset valtionavustukset (hankerahoitus), joille ei tarvitse tehdä erillistä kustannuspaikkaa (esim. S2-opetukseen myönnettävä avustus).

(Ulkoiset erät)	Tot 2025 1-12	Tot 2025 1-3	TA 2026	Tot 2026 1-3	TOT %	ERO € (TA vs TOT)
Toimintatuotot	57 272	-972	35 100	-1 382	-3,9 %	-36 482
Myyntituotot	23	6	100			-100
Maksutuotot		-977		-1 382		-1 382
Tuet ja avustukset	57 249		35 000			-35 000
Toimintakulut	-292 415	-81 382	-429 085	-88 142	20,5 %	340 944
Henkilöstökulut	-265 251	-68 618	-348 585	-69 598	20,0 %	278 987
Palkat ja palkkiot	-216 690	-55 406	-277 900	-55 653	20,0 %	222 247
Henkilösivukulut	-48 562	-13 212	-70 685	-13 945	19,7 %	56 740
Palvelujen ostot	-19 781	-11 840	-64 000	-17 010	26,6 %	46 990
Aineet, tarvikkeet ja tarvarat	-3 530	-151	-4 800	-54	1,1 %	4 746
Avustukset			-6 400			6 400
Muut toimintakulut	-3 853	-775	-5 300	-1 479	27,9 %	3 821
Toimintakate	-235 143	-82 354	-393 985	-89 524	22,7 %	304 462
Rahoitustuotot ja -kulut	-93			-43		-43
Vuosikate	-235 236	-82 354	-393 985	-89 567	22,7 %	304 418
Tilikauden tulos	-235 236	-82 354	-393 985	-89 567	22,7 %	304 418
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-235 236	-82 354	-393 985	-89 567	22,7 %	304 418

Sivistyspalvelujen hallintoon kirjatut toimintatuotot ylittyvät noin 18 000 eurolla, koska vieraskielisten oppilaiden S2-kielen opetukseen on myönnetty arvioitua enemmän valtionavustusta. Päätös avustuksesta on jo tullut, mutta tulo ei vielä näy oheisessa toteutumassa.

Toimintakulut toteutunevat aika lailla arvioidun mukaisesti. Kuluihin on otettu huomioon sivistyspalvelujen palvelusihteeriresurssin lisäys 1.4.2026 alkaen. Ko. kustannuspaikalle on budjetoitu vuonna 2026 uutena jäähallin käyttöön liittyvä palvelujen osto (30 000 euroa).

Palveluala: Varhaiskasvatus**Vastuuhenkilö:** Varhaiskasvatusjohtaja**1. Toiminnan kuvaus**

Varhaiskasvatuspalvelujen päämääränä on järjestää erilaiset lapset huomioon ottavaa, laadukasta ja tehokasta kasvatusta turvallisessa ja monipuolisessa oppimisympäristössä. Päämäärän saavuttamisen kannalta keskeisiä kriittisiä menestystekijöitä ovat mm.: turvallinen ja ajanmukainen kasvatusympäristö, kodin ja varhaiskasvatuksen välinen yhteistyö, yksilöllinen tuki lapselle, henkilöstön oikea mitoitus ja työntekijöiden työhyvinvoinnista huolehtiminen sekä palveluprosessien kehittäminen ja toiminnan priorisointi.

Loimaan kaupungissa on vuoden 2025 syksyllä 9 omaa päiväkotia. Näiden lisäksi kaupungissa työskentelee 10 perhepäivähoitajaa. Kaupungissa toimii myös kolme yksityistä päiväkotia, Verkanappuloiden Nappulapellon ja Nappulakosken päiväkodit sekä Touhula Alastaron päiväkoti.

Esiopetusta järjestetään 11 päiväkodissa lukuvuonna 2025 - 2026.

Kaupungissa on yksi vuorohoitoa järjestävä päiväkoti (Peltoinen).

(Ulkoiset erät)	Tot 2025 1-12	Tot 2025 1- 3	TA 2026	Tot 2026 1-3	TOT %	ERO € (TA vs TOT)
Toimintatuotot	480 579	160 540	460 800	99 413	21,6 %	-361 387
Myyntituotot	116 223	14	81 000	49	0,1 %	-80 951
Maksutuotot	308 905	93 492	364 500	84 364	23,1 %	-280 136
Tuet ja avustukset	55 450	67 034	15 200	15 000	98,7 %	-200
Muut toimintatuotot			100			-100
Toimintakulut	-9 172 200	-2 369 672	-9 206 108	-2 448 033	26,6 %	6 758 075
Henkilöstökulut	-5 389 162	-1 369 270	-5 270 888	-1 399 774	26,6 %	3 871 115
Palkat ja palkkiot	-4 358 556	-1 106 089	-4 342 000	-1 115 761	25,7 %	3 226 239
Henkilösivukulut	-1 030 605	-263 181	-928 888	-284 013	30,6 %	644 876
Palvelujen ostot	-2 680 826	-653 996	-2 856 300	-691 922	24,2 %	2 164 378
Aineet, tarvikkeet ja ta- varat	-69 091	-15 500	-58 900	-16 017	27,2 %	42 883
Avustukset	-429 738	-100 306	-446 400	-106 034	23,8 %	340 366
Muut toimintakulut	-603 383	-230 600	-573 620	-234 287	40,8 %	339 333
Toimintakate	-8 691 621	-2 209 132	-8 745 308	-2 348 620	26,9 %	6 396 688
Rahoitustuotot ja -kulut				-14		-14
Vuosikate	-8 691 621	-2 209 132	-8 745 308	-2 348 634	26,9 %	6 396 674
Tilikauden tulos	-8 691 621	-2 209 132	-8 745 308	-2 348 634	26,9 %	6 396 674
Tilikauden ylijäämä (ali- jäämä)	-8 691 621	-2 209 132	-8 745 308	-2 348 634	26,9 %	6 396 674

Varhaiskasvatuksen toimintatuotot saattavat jonkin verran alittua. Todennäköisesti hoitopäivämaksuja kertyy arvioitua vähemmän. Kokonaisuus riippuu paljon palvelujen myynnistä saatavilla tuloilla sekä hankerahoituksella.

Toimintakulut ylittynevät tämänhetkisen arvion mukaan jonkin verran. Henkilöstökulut näyttäisivät ylittyvän, vaikka henkilöstömäärä väheneekin syksyllä 2026. Sen sijaan muut toimintakulut vaikuttaisivat toteutuvan aika lailla budjetoidun mukaisesti.

Palveluala: Perusopetus ja keskiasteen koulutus**Vastuuhenkilö:** Sivistysjohtaja**1. Toiminnan kuvaus**

Opetuspalvelujen päämääränä on järjestää erilaiset oppilaat huomioon ottavaa, laadukasta ja tehokasta kasvatusta ja opetusta turvallisessa ja monipuolisessa oppimisympäristössä. Päämäärän saavuttamisen kannalta keskeisiä kriittisiä menestystekijöitä ovat mm.: monipuolinen opetustarjonta sekä turvallinen ja ajanmukainen oppimisympäristö, kodin ja koulun välinen yhteistyö, toimiva opiskeluhoito ja yksilöllinen tuki oppilaalle, henkilöstön oikea mitoitus ja työntekijöiden työhyvinvoinnista huolehtiminen sekä palveluprosessien kehittäminen ja toiminnan priorisointi.

Esiopetusta ei järjestetä lukuvuonna 2025 – 2026 koulujen yhteydessä, mutta Hirvikosken yhtenäiskoulussa on mahdollisuus kehitysvammaisten esiopetukseen.

Perusopetukseen kuuluvat oppivelvollisuuskoulut, joissa annetaan opetusta vuosiluokille 1-9. Loimaan kaupungin perusopetuksen kouluverkko käsittää yhteensä kuusi alaluokkien koulua ja yhden yläluokkien koulun sekä yhden yhtenäiskoulun. Osa Mellilän yläkoululaisista käy Kosken Seudun yläasteella kouluaan (koulu-yhteistyösopimus).

Erityisluokkaopetusta järjestetään lv. 2025-2026 Keskuskoululla, Puistokadun koululla ja Hirvikosken yhtenäiskoululla. Lisäksi perusopetuksessa on yhteensä kahdeksan laaja-alaista erityisopettajaa.

Loimaalla on **erityisopetus sopimuksia** naapurikuntien kanssa. Sopimukset on päivitetty joulukuussa 2019. Yhteistyötä on tällä hetkellä mm. Auran, Kosken TI kunnan, Marttilan ja Pöytyän kuntien kanssa. Naapurikuntia, jotka lähettävät erityisoppilaitaan, laskutetaan vuosittain sopimuksen mukaisesti. Yhteistyö Kosken TI kunnan kanssa yläkoululaisten opetuksen järjestämisessä jatkuu vuonna 2011 tehtyjen sopimusten pohjalta (sopimus päivitettiin vuonna 2020).

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on tukea lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia ja terveyttä sekä luoda pohjaa hyvälle kasvuille. Toimintaa järjestetään joka koulupäivä Asemanseudun koululla, Kauhanojan koululla, Keskuskoululla, Kirkonkylän koululla, Metsämaan koululla, Niinijoen koululla sekä Hirvikosken yhtenäiskoululla, mikäli toimintaan ilmoittautuu riittävä määrä oppilaita. Aamu- ja iltapäivätoiminnan suunnittelu- ja koordinoititehtävät on nimetty kahdelle aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajalle ja toimintaa ohjaamaan laaditaan lukuvuodeksi toimintasuunnitelma.

Opiskeluhoillon kuraattori- ja psykologipalvelujen sekä opiskeluterveydenhuollon lääkäri- ja terveydenhoitajapalvelujen järjestämisestä vastaa hyvinvointialue. Opiskeluhoitoa toteutetaan opetuspalvelujen ja hyvinvointialueen monialaisena suunnitelmallisena yhteistyönä.

Perusopetuksessa on vuosittain käynnissä useita erilaisia **hankkeita**, joilla pyritään kehittämään palveluja ja toimintoja. Hankehakemukset ja –raportit käsitellään sivistyslautakunnassa.

(Ulkoiset erät)	Tot 2025 1-12	Tot 2025 1- 3	TA 2026	Tot 2026 1-3	TOT %	ERO € (TA vs TOT)
Toimintatuotot	1 735 663	582 084	1 660 400	678 176	40,8 %	-982 224
Myyntituotot	1 376 419	225 795	1 241 100	220 046	17,7 %	-1 021 054
Maksutuotot	115 629	19 329	106 000	22 852	21,6 %	-83 148
Tuet ja avustukset	232 742	335 497	308 100	433 700	140,8 %	125 600
Muut toimintatuotot	10 873	1 464	5 200	1 577	30,3 %	-3 623
Toimintakulut	-14 884 251	-3 759 937	-15 689 793	-3 822 014	24,4 %	11 867 780
Henkilöstökulut	-11 397 512	-2 932 837	-11 862 393	-2 934 607	24,7 %	8 927 786
Palkat ja palkkiot	-9 253 955	-2 377 245	-9 621 300	-2 353 205	24,5 %	7 268 095
Henkilösivukulut	-2 143 557	-555 592	-2 241 093	-581 403	25,9 %	1 659 691
Palvelujen ostot	-2 838 640	-731 916	-3 221 800	-772 698	24,0 %	2 449 102
Aineet, tarvikkeet ja ta- varat	-419 472	-46 727	-429 100	-43 816	10,2 %	385 284
Avustukset	-6 556	-100		-200		-200
Muut toimintakulut	-222 071	-48 356	-176 500	-70 692	40,1 %	105 808
Toimintakate	-13 148 588	-3 177 853	-14 029 393	-3 143 838	22,4 %	10 885 555
Rahoitustuotot ja -kulut	-32	-10		-114		-114
Vuosikate	-13 148 621	-3 177 862	-14 029 393	-3 143 952	22,4 %	10 885 441
Tilikauden tulos	-13 148 621	-3 177 862	-14 029 393	-3 143 952	22,4 %	10 885 441
Tilikauden ylijäämä (ali- jäämä)	-13 148 621	-3 177 862	-14 029 393	-3 143 952	22,4 %	10 885 441

Perusopetuksen toimintatuotot toteutunevat budjetoitua suurempina. Toimintatuottoja on arvioitu kertyvän noin 75 000 euroa vähemmän kuin vuonna 2025 toteutui. Erityisesti myyntituotot ylittynevät, koska kotikuntakorvauksia ja erilaisia opetuspalvelujen myynnistä saatuja tuloja näyttäisi kertyvän arvioitua enemmän. Hanke- rahoitusta on arvioitu noin 75 000 euroa enemmän vuodelle 2026 kuin vuonna 2025 toteutui.

Toimintakulut toteutunevat jonkin verran arvioitua pienempinä. Henkilöstökulut näyttäisivät alittuvan (henkilöstön väheneminen 1.8.2026 alkaen) ja todennäköisesti myös palvelujen ostot alittuvat. Vaikka kuljetuskustannukset nousevat uuden kilpailutuksen myötä 1.8.2026 alkaen, lukiokoulutuksen maksuosuus toteutunee budjetoitua pienempänä. Merkittävä vaikutus palvelujen ostojen toteutumiseen on loppuvuodesta selviävillä opetuspalvelujen ostojen kuluilla (lastensuojelulain perusteella sijoitettujen lasten opetus). Aine- ja tarvikke- menot näyttäisivät toteutuvan aika lailla budjetoidun mukaisesti, mutta muut kulut (vuokrat) ylittynevät.

Palveluala: Vapaa-aikapalvelut
Vastuhenkilö: Sivistysjohtaja

1. Toiminnan kuvaus

Lähtökohtana vapaa-aikapalveluiden toiminnassa on lisätä sellaisia toimintatapoja ja palveluita, jotka edistävät kuntalaisten kuulumista yhteisöihin. Palveluilla on varmistettava mahdollisuudet osallistua aktiivisesti vapaa-ajalla myös niille kuntalaisille, jotka eivät ole kansalaisjärjestöjen toiminnan piirissä. Vapaa-aikapalvelut ovat osaltaan kehittämässä kaikkien kuntalaisten mahdollisuuksia vaikuttaa omaa elinympäristöään koskeviin asioihin.

Vapaa-aikapalvelut tuottavat ja edistävät palveluja, jotka ovat enimmäkseen ennaltaehkäiseviä. Vapaa-aikapalvelut toimivat edistäjinä ja sellaisten palveluiden tuottajina, joita kansalaisjärjestöt eivät voi tuottaa. Yhdistysten, järjestöjen ja seurojen toimintaa tuetaan myöntämällä avustuksia ja osoittamalla tiloja niiden toimintojen järjestämiseen.

Kirjastopalvelut toimivat pääkirjastossa sekä Alastaron, Hirvikosken ja Mellilän lähikirjastoissa. Alastaron kirjasto toimii myös omatoimikirjastona.

Kirjastopalveluiden tehtävänä on kirjastolain mukaan tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisältöihin, ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa, edistää lukemista ja kirjallisuutta, tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon, tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan sekä edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Tehtävien hoitamiseksi kirjastolla tulee olla tarkoituksenmukaiset tilat, ajantasainen välineistö sekä riittävä ja osaava henkilöstö. Kirjasto kehittää toimintaansa ja tekee yhteistyötä muiden kirjastojen kanssa seutu-, maakunta- ja valtakunnallisella tasolla.

Kirjastot ovat lukemisen, kulttuurin, kokoontumisten ja tapahtumien paikkoja. Tiloissa voi opiskella, harrastaa ja työskennellä. Kirjasto järjestää tapahtumia ja näyttelyitä myös yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Lukutaito on perusta oppimiselle, hyvinvoinnille ja tasa-arvolle. Entistä monimuotoisemmalle lukutaidolle ja laadukkaalle mediakasvatukselle on tarvetta ja kirjastojen rooli lukutaidon kehittämisessä on merkittävä.

Kirjasto tarjoaa kouluille ohjattuja kirjastokäyntejä. Lasten ja nuorten lukuharrastusta tuetaan myös kirjavinkkauksen avulla. Kirjasto on mukana kulttuurikasvatussuunnitelmassa tarjoamalla esimerkiksi kirjastonkäytönopetusta, mediakasvatusta ja kirjavinkkausta. Myös päiväkotiryhmien on mahdollista tulla kirjastoon ohjatuille kirjastokäynneille tai satuhetkiin. Kirjaston tavoitteena on tehdä lukutaitotyötä yhteistyössä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen sekä toisen asteen koulutuksen kanssa.

Kirjastopalveluiden tulee olla kaikkien käytettävissä ja saavutettavissa. Palveluiden saavutettavuutta edistetään mm. kirjaston kotipalvelulla ja yhteistyöllä Saavutettavuuskirjasto Celian kanssa. Kirjastoista on saatavilla maksutonta digitukea. Digituen avulla autetaan asiakasta käyttämään laitteita ja asioimaan arjen sähköisissä palveluissa itsenäisesti ja turvallisesti. Digitukea annetaan kirjastojen asiakaspalvelussa ilman ajanvarausta henkilökunnan käytettävissä olevan ajan ja resurssien puitteissa.

Kulttuuripalveluiden tehtävänä on luoda mahdollisuuksia ja edellytyksiä taiteen harjoittamiselle sekä kotiseututyön ja perinteen harrastamiselle.

Kulttuuripalvelut tuottavat kulttuuri- ja perinnetoimintaan liittyviä palveluita sekä toteuttavat muita tehtäviä kuten järjestävät julkisia tilaisuuksia, ylläpitävät perinteen tallentamista ja vastaavat osittain ystävyyskuntatoimintoista.

minnasta ja matkailuun liittyvistä tehtävistä. Avustuskohteita ovat mm. Loimaan seudun teatteriyhdistys, kulttuuriyhdistykset ja kylät.

Keskeisiä tehtäviä ovat musiikkilaisuuksien ja muun esittävän taiteen tukeminen ja järjestäminen, teatteritoiminnan tukeminen, elokuvatoiminta, taidekokoelman ylläpitäminen ja kartuttaminen sekä näyttelytoiminta. Kulttuuripalvelut vastaavat Loimaan Taidetalon, Alpo Jaakolan patsaspuiston, kuivurigallerian ja Vesikosken myllyn toiminnasta sekä Heimolinnan juhlatilan vuokrauksesta.

Liikuntapalveluiden perustehtävänä on tuottaa ja kehittää eri palvelualueiden ja sidosryhmien kanssa laadukkaita ja monipuolisia liikkumis-, liikunta- ja vapaa-ajan palveluita.

Kuntien liikuntatoiminnan perustehtävää linjaa liikuntalaissa asetettu ohjeistus. Liikuntalain tarkoituksena on mm. edistää väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä tukea lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä liikunnan avulla.

Kunnan tulee luoda edellytyksiä asukkaiden liikunnalle kehittämällä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa, tukemalla kansalais- ja seuratoimintaa, rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja, järjestämällä liikuntaa ottaen huomioon myös erityisryhmät sekä kehittämällä paikallista ja kuntien välistä sekä alueellista yhteistyötä.

Loimaan kaupungin liikuntasuunnitelma vuosille 2025-2030 ohjaa tulevien vuosien liikuntapalveluiden ja liikuntapaikkojen kehittämistä. Painopisteinä ovat erityisliikunta ja ikäihmiset, lasten ja nuorten sekä lapsiperheiden liikunta, ja lisäksi liikuntaneuvonta. Loimaan kaupunki on mukana Voimaa vanhuuteen -ohjelmassa, jonka päämääränä on edistää vielä kotona tai palvelutaloissa itsenäisesti pärjäävien toimintakyvyltään heikentyneiden ikäihmisten (+75) liikkumiskykyä, osallisuutta ja itsenäistä selviytymistä terveysliikunnan avulla. Tavoitteena on motivointi elinikäiseen liikuntaan, terveellisempään elämään ja oman kiinnostuksen mukaisen liikuntapolun löytäminen matalan kynnyksen ryhmien, lajikokeilujen yms. kautta. Seniorikortti 65+ ikäryhmälle tukee kohderyhmän omatoimista liikkumista ja vireyttä, samalla kortilla pääsee sekä liikunnan että kulttuurin pariin.

Liikuntapalveluiden palveluvalikoimassa on sekä henkilökohtainen että ryhmämuotoinen liikuntaneuvonta kaikenikäisille sekä Loimaan kaupungin henkilökunnalle. Liikuntaneuvonnan tavoitteena on tukea terveytensä kannalta liian vähän liikkuvia, lisätä arkiaktiivisuutta ja tukea näin kaikenikäisten toimintakykyä ja liikunnallista elintapaa. Liikuntaneuvonnassa asiakasohjausta ja yhteistyötä tehdään tiiviisti hyvinvointialueen kanssa.

Liikkuva koulu ja MOVE! -liikuntaneuvonta hankkeen kautta tuetaan erityisesti peruskouluikäisiä lapsia ja nuoria sekä heidän lähipiiriään liikunnan lisäämisessä ja terveiden elämäntapojen edistämässä. Hanketyöntekijänä toimiva liikunnanohjaaja tekee työtä koulu PT:nä ja jalkautuu koulujen arkeen lasten ja nuorten tavoittamiseksi. Yhteistyötä hankkeessa tehdään tiiviisti koulun, kodin ja kouluterveydenhuollon kanssa.

Virkistysuimala Vesihovi on koko perheen ja kaikenikäisten liikkujien seutukunnallinen ohjatun liikunnan ja omaehtoisen virkistuksen keidas. Vesihovin aukioloaikoja laajennetaan kattamaan myös sunnuntai. Tämä mahdollistaa laajemmin kaikenikäisten omatoimisen liikkumisen sekä uimahallin että kunto- ja voimailusalien puolella. Lisäksi yleisöaukioloaikojen ulkopuolella uimahalli on vesiliikuntaseurojen käytössä. Vesiliikuntaohjelmisto Hydrohex:n myötä ohjatut ja omaehtoiset ohjelmat ovat laajentuneet syvänveden jumppiin ja ajastettaviin virtuaalitunteihin.

Loimaa ja muut Saviseudun kunnat ovat mukana LiikU:n organisoimissa eri vuodenaikoihin keskittyvissä liikuntakampanjoissa (talviliikkuja, haastepyöräily syksyn kampanja), joissa osanotto kirjataan pääasiassa mobiililsovelluksin. Saviseudun kunnilla on keskinäinen asukaslukujen suhteeseen perustuva ”kisa”, jonka tavoitteena on innostaa kuntalaisia omaehtoiseen liikuntaan ympäri vuoden.

Neljän kunnan yhteisen Harjureitin kehitystyötä jatketaan ja markkinointia kehitetään. Suunnitteluvaiheessa olevien talvipyöräily- ja kävelyreittien toteutuksen eteenpäin vieminen monipuolistaa eri käyttäjäryhmien ympärivuotista ulkoilukäyttöä.

Liikuntapaikkainvestointeja tarkastellaan liikuntasuunnitelmassa vuosille 2025-2030 laaditun ehdotuksen mukaisesti.

Nuorisopalveluiden tehtävänä on tuottaa nuorisolain edellyttämiä palveluita nuorille (alle 29-vuotiaille). Nuorisopalvelut luovat edellytyksiä nuorisotoiminnalle, järjestävät itse toimintaa, tukevat nuorten kasvua, kehitystä ja kansalaisvalmiuksia tiiviissä yhteistyössä viranomaisten, järjestöjen ja yhteisöjen sekä yksityisten henkilöiden, erityisesti nuorten ja heidän perheiden kanssa.

Nuorisopalveluiden tehtävänä on huolehtia, että nuorilla on mahdollisuus käyttää heille suunnattuja palveluja ja että heillä on mahdollisuuksia ja valmiuksia vaikuttaa elinolosuhteisiinsa. Tätä tarkoitusta varten kehitetään edelleen nuorten osallisuutta edistäviä palveluja.

Nuorisopalvelut järjestävät nuorisotiloilla ja netissä alakoululaisille (3-6 lk), yläkouluikäisille sekä toisen asteen opiskelijoille tarkoitettua avointa toimintaa. Avoimen toiminnan lisäksi järjestetään tapahtumia, retkiä, kerhoja ja leirejä. Loimaan kaupungin kulttuurikasvatussuunnitelman mukaisesti tuotetaan peruskoululaisille ennalta ehkäiseviä palveluja.

Loimaa on mukana nettinuorisotyössä (Netari) ja tarjoaa omalta osaltaan avoimen toiminnan palvelua mm. syrjäseutujen nuorille. Myös sateenkaarinuorille on omaa toimintaa.

Nuorten osallisuuden ja nuorten asioiden edistäjänä Loimaalla toimii nuorisovaltuusto.

Loimaan kaupungissa toimii lasten ja nuorten monialainen työryhmä. Työryhmä toimii nuorisolain edellyttämänä nuorten ohjauksen ja palveluverkostona.

Seutukunnallinen nuorisotoiminta (SENU) jatkaa toimintaansa neljän kunnan etsivän nuorisotyön yhteistyönä ja Loimaa toimii näiden kuntien etsivän nuorisotyön koordinaattorina.

Työväenopisto tuottaa loimaalaisille heidän tarpeistaan lähtevää opetusta ja oppimistavoitteista harrastustoimintaa, joka tukee kuntalaisten aktiivisuutta, kehittää osaamista ja sivistystä sekä edistää henkistä ja ruumiillista hyvinvointia. Paikallisten yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa tehdään yhteistyötä mahdollisimman laajan seutukunnallisen, alueellisen ja paikallisen kurssitarjonnan saavuttamiseksi.

Työväenopiston toiminta käsittää perinteisen vapaan sivistystyön lisäksi mm. lapsille ja nuorille annettavaa taiteen perusopetusta yleisen oppimäärän mukaan. Sitä tarjotaan kuvataiteissa sekä teatteritaiteessa. Tilauskoulutusta ja muuta maksupalvelukoulusta työväenopisto järjestää tarpeen mukaan. Toistaiseksi sen määrä ja tarve paikkakunnalla on ollut vähäinen.

Musiikkiopisto järjestää laajan oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta. Taiteenaloja ovat musiikki ja tanssi. Osana opetusta ovat myös musiikkiin ja tanssiin liittyvät tilaisuudet ja tapahtumat, joita musiikkiopisto järjestää. Elinikäisen taidesuhteen, taiteellisen ilmaisun ja taitojen kehittymisen ohella taiteen perusopetus tukee ihmisen tunne-elämän kehittymistä sekä kasvua ja osallisuutta. Kaikki kuntalaiset voivat saada merkittävää sisältöä vapaa-ajalleen elämänlaatua parantamaan.

Sopimus Loimaan Seudun musiikkiopiston ylläpitämisestä päivitettiin vuoden 2022 alkupuolella. Yhteistyökuntina ovat Auran, Kosken Tl, Oripään, Punkalaitumen, Pöytyän ja Ypäjän kunnat.

Musiikkiopistossa on mahdollista opiskella monipuolisesti eri instrumenttien soittoa sekä laulua. Instrumenttiopetuksen lisäksi opintokokonaisuuteen kuuluvat musiikin hahmotusaineiden opiskelu sekä yhteismusisointi erilaisissa yhtyeissä tai kuoroissa. Musiikkileikkikoulu on alle kouluikäisille tarkoitettua musiikillista valmennusta sekä lapsen kasvua tukevaa toimintaa.

Tanssilinjalla opettavina aineina ovat baletti, nykytanssi ja lastentanssi.

Musiikkiopistossa toimii avoin linja, jonka tarkoituksena on tarjota kaikille halukkaille, iästä ja aikaisemmista musiikkiopinnoista riippumatta, mahdollisuus musiikinopiskeluun.

(Ulkoiset erät)	Tot 2025 1-12	Tot 2025 1-3	TA 2026	Tot 2026 1-3	TOT %	ERO € (TA vs TOT)
Toimintatuotot	808 541	208 204	700 400	198 460	28,3 %	-501 940
Myyntituotot	387 577	95 010	405 800	85 843	21,2 %	-319 958
Maksutuotot	190 616	47 202	164 400	2 768	1,7 %	-161 632
Tuet ja avustukset	148 057	60 854	77 600	103 943	133,9 %	26 343
Muut toimintatuotot	82 291	5 137	52 600	5 906	11,2 %	-46 694
Toimintakulut	-3 348 470	-830 241	-3 438 836	-920 210	26,8 %	2 518 625
Henkilöstökulut	-2 460 728	-619 348	-2 576 842	-686 945	26,7 %	1 889 896
Palkat ja palkkiot	-2 015 895	-506 026	-2 091 300	-554 129	26,5 %	1 537 171
Henkilösivukulut	-444 833	-113 322	-485 542	-132 816	27,4 %	352 725
Palvelujen ostot	-369 977	-100 779	-324 100	-116 183	35,8 %	207 917
Aineet, tarvikkeet ja ta- varat	-252 257	-92 460	-269 100	-94 335	35,1 %	174 765
Avustukset	-223 936	-7 740	-224 500	-8 920	4,0 %	215 580
Muut toimintakulut	-41 571	-9 914	-44 294	-13 827	31,2 %	30 467
Toimintakate	-2 539 929	-622 037	-2 738 436	-721 750	26,4 %	2 016 685
Rahoitustuotot ja -kulut	-154			-40		-40
Vuosikate	-2 540 083	-622 037	-2 738 436	-721 791	26,4 %	2 016 645
Tilikauden tulos	-2 540 083	-622 037	-2 738 436	-721 791	26,4 %	2 016 645
Tilikauden ylijäämä (ali- jäämä)	-2 540 083	-622 037	-2 738 436	-721 791	26,4 %	2 016 645

Toimintatuottoja kertynee jonkin verran arvioitua enemmän. Talousarviossa tuotot on budjetoitu noin 108 000 euroa pienemmiksi kuin vuonna 2025 toteutuneet tuotot ovat. Erityisesti hankerahoitusta on tullut arvioitua enemmän.

Toimintakulut sen sijaan saattavat ylittyä niin henkilöstökuluissa kuin palvelujen ostoissa.